



**LAURI
KEMPPAINEN**

**JUMALAN
KÄMMENELLÄ**

**LAURI
KEMPPAINEN**

**JUMALAN
KÄMMENELLÄ**

JOHNNY
Kniga
HELSINKI

Copyright © Lauri Kempainen ja Johnny Kniga 2022

Johnny Kniga

An imprint of Werner Söderström Ltd

ISBN 978-951-0-46310-9

Painettu EU:ssa



”Jumalan kämmenellä ei pelkää lintunen,
Jumalan kämmenellä ei pelkää ihminen.
Kaikille tilaa riittää, kaikille paikkoja on.
Jumalan kämmenellä ei kukaan ole turvaton.”

- VIRSI 499

”Koko maa likoaa alituisesti veressä. Se ei ole muuta
kuin suunnaton alttari, jolla kaikki elävä täytyy
päättymättömästi, määrättömästi ja taukoamatta
uhrata. Aina siihen saakka, että asiat saavat
täyttymyksensä, että pahuus on hävinnyt,
että kuolema on kuollut.”

- JOSEPH DE MAISTRE

ENSIMMÄINEN OSA

Minulla oli kolmekymmentä vuotta aikaa tunnistaa peto. Nyt olemme kasvotusten. Peto on peto, nimensä väärti.

Taivas on harmaata pimeyttä. Voimaton kuu kuultaa tummien riekaleiden raoista. Valon katse, sammumassa raskaiden kulmien kurtistukseen.

Haistan suon ja hien. Suu on mätää mäntysilppua puollillaan. Risut raastavat silmiä. En laske haavoja. Olen luovuttanut.

Peto voittaa.

Mutta sinä väreilet mielessäni kuin toisen todellisuuden kaiku tai kutsu. Pakokauhun kaikottua jää rakkaus. Äänetön, väistämätön. Se lepattaa ja kiertyy ja kaartuu. Se syleilee olevaisen pilotetuimmatkin sopukat. Sen hehku on tulen hehku. Sen hehku on tulen hehku.

*Kolmekymmentä vuotta aikaa tunnistaa peto. Nyt se raa-
haa minua jaloista ja huohottaa. Sen kosketus on karhea,
karkea, luja. Se ei päästä minusta irti eikä minusta ole sille
vastusta.*

*Kuu on kadonnut. Seisoneen veden maku kielellä, korvat
tukossa. Kirvely viivähtää verisillä viilloilla. Vajoan suohon.*

Huudan sinua. Huudan kuin heikkopäinen.

Mutta saan pedon.

*Se on suunnaton, muodoton. Se on pimeyttä ja paha
tahtoa.*

Kolmekymmentä vuotta aikaa.

*Nyt tunnen pedon eikä minusta ole sille vastusta. Se täyt-
tää koko maailman raskaalla märällä painollaan. Se on
koko maailma. Se on koko maailma.*



"Onko se poika päässyt pillua kokeilemaan?"

Kysyjällä on harmaa tuulitakki, maastohousut ja itseensä tyytyväinen ilme. Jonkinlainen virnistys. Hikisiä hiuksia tungeksii lipan alta otsalle. Lakki mainostaa savustamo.

Poika ei tiedä mitä vastata. Hän istuu vasen käsi Audin ratilla, vihkisormus ikkuna-aukkoon kumartuneen kysyjän silmien tasalla, vaimo viereisellä penkillä. Mies on ollut hyvin avulias, joten poika ynähtää myönnytyksen. "Kiitos vielä ohjeista, eiköhän me näillä löydetä."

"Se on navigaattori täällä yhtä tyhjän kanssa. Ei tästä hevonperseestä ota satelliittikaan selvää", mies vastaa ja virnuilee edelleen.

Poika nyökkää, sulkee ikkunan ja lähtee hitaasti liikkeelle. Taustapeiliin kasvaa miehen seuraksi bensapumppu, siten toinen, katos, ja lopulta pieni kahvilan ja myymälän ja korjaamon sisältävä kulunut rakennus. Mies on jäänyt tuijottamaan, mutta katoaa ensimmäisen mutkan jälkeen.

"Uusi yritys", poika toteaa ja kääntää musiikin takaisin päälle.

Hän vilkaisee vaimoa. "Mitä siihen voi sanoa?"

Tiet kapenevat ja pilvet tummuvat tasatahtia. Audi halkoo kuivien mäntykankaiden valtakuntaa kuin kutsumaton vieras. Jo hyvän tovin maisema on toistanut itseään. Harvaan kasvavat rungot kurkottelevat kohti taivaan autiutta, varpupeitteessä likaisenharmaita jäkälälaikkuja. Ihmisvapaa hiljaisuus.

”Risteyksestä on kohta seitsemän kilometriä. Tuleeko se hiekkatie siis vasemmalle puolelle?” poika kysyy.

Vaimo pitelee käsissään keltaista liimalappua. ”Pitäisi tulla. Niin se tähän ainakin kirjoitti.”

Molemmat tähyilevät hämärtyviä pientareita. Poika hidastaa auton nopeuden lähes kävelyvauhtiin. Muutama poro jölkyttelee runkojen takaa näköpiiriin, mutta kumpikaan ei jaksa enää mainita asiasta. Ihmeestä on tullut jo arkea.

”Alkaa pimentyä”, poika sanoo.

”Pistä pitkät päälle.”

Ja siellä, valokehän kauimmaisella laidalla, rajalla jolla pimeys vaatii toimivaltansa takaisin, alkaa tie. Tai pikemminkin suurellisella itsetunnolla varustettu kärry polku, jonka aika on jo lähes tyystin tukahduttanut.

Tyhjiin rauennut lupaus.

Poika kääntää auton tielle. Audi poukkoilee pimeydessä, tähdettömän taivaan alla. Kuopat ja juurakot ravistelevat sitä järkiinsä. Porot ovat kadonneet. Kuin vältellen sysipimeästä toljottavan tuntemattoman katsetta.

Talo ei olekaan talo. Se on itseensä kiertyvä muisto talosta. Tummuneen punaiset seinälaudat kasvavat sammalta ja köynnöstä, katto on piippulaidalta kuopalla, ikkunalasi savun sävyttämä. Lahoava ovi repsottaa raollaan kuin huuli tyhjentyneen katseen alla.

Auton etuvaloissa hökötyks piirtyy juuri ja juuri esiin kasvuston katveesta, piiskamaisten pajujen ja rehottavien viinimarjapensaiden ja kuivien koivujen päällekkäivistä kehyksistä. Jotain joskus istutettua. Jotain, mikä on ollut kutakuinkin aina.

Talo se ei ole ja heitä harmittaa.

”Ei me voida tänne jäädä. En minä arvannut, että se on tällaisessa kunnossa. Äitisi puhui aina talosta. Tai mökistä. Sen kerran kun ylipäättään suostui puhumaan”, poika sanoo.

”Siitä on niin pitkä aika. Mitä muutakaan se enää voisi olla”, vaimo vastaa.

”Jos oltaisiin ehditty valoisan aikaan, olisi saanut paremman kuvan ja voinut vaikka raivata jotain nurkkaa siistimmäksi. Nyt ei kyllä hirveästi houkuttele lähteä tutustumaan”, poika sanoo.

Vaimo katselee valoissa retkottavaa rakennuksenraatoa ja on samaa mieltä. ”Siellä voi olla jotain eläimiäkin sisällä. Huomaatko, ovi on auki.”

”Niin”, poika vastaa ja vilkaisee vaimon kädessä olevaa paperia. ”Löydetään varmasti samaa reittiä takaisin.”

Katuvalot alkavat. Ne ovat hämäriä ja sävyltään keltaisempia kuin mihin he ovat tottuneet. Ne eivät juurikaan valaise maata, ne roikkuvat pimeydessä pienten apeiden aurinkojen vanana. He seuraavat kuin eivät olisi maahan kahlittuja lainkaan.

Muutama auto ajaa vastaan. Koiranulkoiluttaja erottuu kirkaassa tuulipuvussaan. Kylä on hiljainen, ehkä jo unessa.

He kaartavat matalan hotellin pihaan. Se näyttää rivitalolta. He nousevat autosta ja menevät vastaanottoon. Poika ostaa automaattista kolatölkin ja avaa sen heti. Vaimo asioi tiskillä nuoren tytön kanssa. Työllä on kalpea iho ja vaaleat kulmakarvat, korpinmustat hiukset, väriä vielä otsanrajassa.

Poika juo kylmää kolaa ja katselee vaimoa. Vaimo on kaunis, omanarvontuntoa vailla ylpeyttä. He nukkuvat eri sängyissä.

Aamupalalla ei ole muita. Kello on kaksikymmentä yli seitsemän. Poika on käynyt suihkussa ja tuntee olonsa virkeäksi. He syövät puuroa ja juovat kahvia.

Ravintolasali on sekasikiö hirsimökkiä ja aurinkoranikkaa. Seinällä on täytetty hirvenpää, mustavalkoisia valokuvia menneiden aikojen metsästysreisseista. Vastapäätä muovipalmut ja Marilyn-juliste. Molemmat puolet enemmän elokuvaa kuin pohjoisen Suomen sielunmaisemaa.

He syövät hiljaa. Puuro on paakkuista, mutta osoittaa sentään hyvää makua.

He pysähtyvät tutulle huoltoasemalle. Maastohousumies mainostaa edelleen savustamoja. Hän katselee heitä kuin komediaa. Hän on kotikentällään, häntä on tultu viihdyttämään. Kaikennäköistä sitä onkin.

He ostavat ämpärin ja pesuainetta, harjan ja luuttuja, suurimman taskulampun mitä löytyy. Pattereita, tulitikkuja. Verkkosäkillisen halkoja jos piippu vaikka vetäisi. Poika jää maksamaan.

”Taisitte eilen lähteä soitellen sotaan”, mies kommentoi ja lyö lukuja koneeseen. ”Ei teillä taida olla asettakaan mukana?”

”Ei ole tarkoitus metsästä”, poika vastaa.

”No sen näkee päältäkin päin. Kunhan vain ymmärrätte, että se on ihan korpea, ei asutusta lähimaillakaan. Syvärilän Alpo eleli siinä järven toisella puolella loppuun asti, vanha ukko yksinään, mutta sekin on jo kolmatta vuotta haudassa. Puhuvat, että olisi susi tappanut. Otapa näistä selvää. Omaisia en tunne, kun asuvat kaikki etelän kurjuudessa. Mutta siellä se ähötti koko ikänsä, suoro kourassa.”

Poika maksaa, pakkaa tavarat muovipussiin, kiittää ja kävelee autolle.

"Muistithan mantelit?" vaimo kysyy eikä ymmärrä, miksi kannoillaan kääntyvän pojan vastaus on kireä kivaudus, kuin aamun sineen ryöpsähtävä verikiila.

Päivänvalossa talo näyttää harmittomalta. Sen vinksahaneet mittasuhteet ja kulahtanut maalipinta tuovat mieleen krapulaansa nukkuvan klovnin. Yöllinen uhkaavuus on poissa. He päättävät jäädä.

Poika nostelee ruuat ja siivoustarvikkeet peräkontista. Harvassa kasvava heinä yltää polviin asti. Litteistä luonnonkivistä tehty polku johtaa suoraan ovelle.

"En tajunnut eilen, että lampi on noin lähellä", poika sanoo. "Tai itse asiassa se huoltoaseman mies puhui järvestä."

"Tuossa vastarannan talossa ei siis asu enää ketään?" vaimo kysyy.

"Ei."

Kivipolku tuntuu epätasaiselta tennareiden alla. Vaikka puolet lehdistä on jo varissut maahan, joutuu syksyinen valo taistelemaan tiensä oksiston läpi ovelle. Oven edessä on kaksi matalaa porrasta. Ruostunut lapio nojaa seinää vasten.

"Käydäänkö ensin vain katsomassa?" poika kysyy.

Vaimo nyökkää ja he jättävät tavarat ovenpieleen.

Ovi ei narise, se voihtaisee. Aivan kuin se saisi viimeinkin mahdollisuuden ilmaista vuosikausia patoutuneen turhautumisen. Yksinäisyyden kivun. Merkityksettömyyden kivun.

Sisällä on hämärää. Pieni eteinen. Seinällä tyhjä naulakko. He eivät näe hämähäkinseittejä, mutta he tuntevat ne kasvoillaan. Saalistusväline liimautuu silmiin ja huuliin.

Oikealla puolella oleva oviaukko vie suurempaan huoneeseen. Sen perällä on ikkuna, josta avautuu maisema

järvelle päin. Valon määrä lisääntyy. Pirtin keskellä on jyrkevä pöytä ja neljä tuolia. Seinällä hirvensarvet, alapuolella kulunut arkku. Ikkunaa vastapäätä nököttää vanha puulieksi. Homeisia lasipurkkeja ja lommoisia kattiloita pistää esiin vaaleansinisestä astiakaapista. Jyräjoiden jätökset täplittävät kulunutta laualattiaa.

”Käsittämätöntä, että äitisi on joskus asunut tällaisessa paikassa”, poika sanoo.

”Eiköhän tämä ollut silloin vähän paremmassa kunnossa”, vaimo vastaa.

”Silti.”

”Mutta ei tämä ainakaan koolla ole pilattu. Käytännössä yksi huone koko talo.”

”On tuolla toinen. Tuolla perällä”, poika osoittaa.

Puulieden vierestä johtaa ovi makuuhuoneeseen, joka on vain hiukan suurempi kuin seinän toiselle puolelle jäävä eteinen. Huoneessa on kaksi sänkyä. Osittain kuoriutuneet kukkatapetit. Lattiatilaa vain kapea kaistale sänkyjen välissä.

”Onko tuo verta?” vaimo kysyy äkkiä.

”Mikä?”

”Tuo! Näyttää aivan vereltä.”

Poika nostaa katseensa. Puistatuksen aalto vyöryy jostain syvältä, vaistonvaraisesti ja varoittamatta. Hän ei tiedä, onko siihen aihetta.

Makuuhuoneen kattoon on maalattu kuvio. Spiraali. Se ulottuu seinästä seinään ja kiertyy kohti keskustaa. Se on ruosteempunainen.

Se näyttää aivan vereltä.



Ulkona on pilkkopimeää. Tuuli paukuttaa kulunutta kattoa. Sateen sivallus saa pirtin ikkunalasin helisemään heiveröisesti.

He ovat makuupusseissa, vierekkäisillä sängyillä. He katselevat taskulampun valossa kattoa. Spiraalissa on jotain vangitsevaa. Sen uloin kehä kaartuu esiin varjoista. Laajalla kierroksella se ottaa haltuunsa huoneen jokaisen nurkan ja seinustan kuin raastaakseen kaiken mukaansa kiihtyvään pyörteeseen.

He ovat siivonneet koko päivän ja heitä väsyttää. Lämpötilan puolesta talo ei ole vielä laavua kummempi, mutta suojaa sentään tuulelta ja sateelta.

Vaimo kierrättää taskulampun valokeilaa katonrajassa. Vakavat hahmot tuijottavat takaisin. Haalistuneita valokuvia on jokaisella neljällä seinällä. Mustavalkoisia kuvia, värikuvia, studiopotretteja. Kokonaisia perheitä kuin lihasta vuoltuja patsaita. Kaikki kymmenien vuosien takaa.

”Varsin erikoinen ratkaisu”, vaimo toteaa.

”Ehkä ukkisi oli erikoisen pitkä mies”, poika sanoo.

”Silti. Ei kukaan laita kuvia noin ylös.”

Vaimo sammuttaa taskulampun. Huoneeseen hyökkää välittömästi pimeys, jollaista he eivät ole koskaan kokeneet. Pimeys, jossa ilmansuunnat ja mittasuhteet menettävät merkityksensä. Pimeys, jossa tietoisuuden näyttämö herää uudella tavalla eloon ja paljastaa ihmisen siksi avuttomaksi nisäkkääksi joka tämä on koko ajan ollutkin.

”Hyvää yötä”, poika sanoo.

”Hyvää yötä”, vaimo vastaa.

Aamulla he istuvat pöydän ääressä ja juovat kahvia. Molemmilla on takki päällä, kengät jalassa, sormet kohmeessa. Sade on tauonnut. Taivaan ja järven yhteinen harmaus hallitsee ikkunasta aukeavaa maisemaa.

"Kirjastossa on varmasti nettiyhteys", vaimo sanoo.

"Joo. Yritän saada homman valmiiksi parissa tunnissa."

"Taidan kuitenkin lähteä mukaan."

"Niinkö?"

"Joo. Täältä ei saa soitettua kenellekään, jos jotain sattuu."

Poika tietää, ettei hänen pitäisi kysyä. Heidän molempien kannalta olisi parempi antaa jo olla. Antaa olla ja maastua rauhassa. Hän kysyy silti.

"Aiotko soittaa?"

"Kenelle?"

Poika ei vastaa. Hän nostaa mukin huulille ja katsoo pohjaan. Haaleaa kahvia. Ei enää hyvää, ei vielä pahaa. Vaino näyttää pettyneeltä. Hän sitoo hiukset kiinni ja nousee pöydästä.

"Pikkuhousunpintaa vai karvaista pintaa? Pojan ilmeestä näkee, että karvaista pintaa..."

Huoltoaseman mies on vauhdissa. Hän esittää oman teoriansa kuluneen yön tapahtumista. Poika ei tiedä, kuinka reagoida.

"Pystypilkillä karvalammella..." mies jatkaa.

Poika ei vastaa mitään. Hän juo kahvia ja teeskentelee uppoutuneensa sanomalehteen. Mies seisoo myyntitiskin takana ja mittailee poikaa katseellaan. Jotenkin huvittava ilmestys, aikuinen ihminen nuorisovaatteissa. Vaikea pitää juuri minään. Vaikea pitää miehenä.

"Saitte kuitenkin mörskän nukkumakuntoon?" mies kysyy.

"On se vieläkin aika kauheassa jamassa."

Poika tavaa samaa otsikkoa Välimereen hukkuneista pakolaisista. Hän näkee sanat, mutta ei ymmärrä niiden sisältöä. Hän turvautuu väsytystaktiikkaan. Mies ei luovuta.

"Pitäisi varmaan käydä itsekin katsomassa sitä paikkaa."

"Niinkö?" poika vastaa korostetun poissaolevasti.

"Ihan vain kotiseutumatkailua. Se on välillä hyvä tutustua paikallisiin nähtävyyksiin..."

Poika nostaa katseen lehdestä. Siihen mies on selvästi pyrkinytkin. Hän nojaa tiskiön öljyn mustaamin käsin ja tuijottaa odottavasti. Suupielet hiuksenhienossa virneessä. Silmissä ilkkurisuus, jonka takana paha tahto piilottelee vain vaivoin.

"Mitä tarkoitat?" poika kysyy.

"Sitä vain, että eihän se ole ihan mikä tahansa talo."

"Minun käsittääkseni se on vain Elinan äidin lapsuudenkoti."

"Sepä se. Sepä se."

Poika odottaa, mutta mies ei jatka. Hän järjestelee tärkeänä karkkipusseja ja parkkikiekkoja. Sisään lamsii eläkeläinen maksamaan tankkauksen. Mies on kuin poikaa ei olisikaan. Kello lähestyy yhtätoista ja poika päättää palata kirjastolle.

Juuri kun hän on astumassa ulos, mies avaa suunsa.

"Se kirjaston nainen. Se on kova antamaan."

Kirjastossa on aivan hiljaista. Poika työskentelee kuulokkeet korvilla. Hän sommittelee tekstiä kuvan päälle, testaa erilaisia fontteja ja värisävyjä. Huoltoasemalta tarttunut kireys hellittää kuin huomaamatta. Hän yksinkertaisesti unohtaa sen. Hän ajattelee vain kuluttajaa.



9789510463109
ISBN 978-951-0-46310-9
KL. 84.2

Nuoripari matkaa kohti pohjoista ja myyttisiin mittoihin sakenevaa pimeyttä. Elina pakenee samalla itseään, Tuomas etsii, molemmat hakevat suhteelleen uutta alkua. Mutta uhka on kaikkialla, kehenkään ei voi luottaa, eikä kukaan voi tietää, mikä on totta, mikä vain kuvitelmaa.

Jumalan kämmenellä on kuin pohjoissuomalainen Twin Peaks. Sen hyytävä syksy ei päästä otteestaan, ja kun hämärä laskeutuu, luonto likoaa veressä kuin muinainen alttari.